

Leseropplevelse med apotekhistorisk sus

Forfatter Marianne Storbergs siste roman er spekket med farmasihistoriske fakta, og i den historiske romanen «Eplehagen» møter vi den kunnskapshungrige apotekerdatteren Maren.

Av: Kristin Rosmo

Forfatter Marianne Storberg (43) har nok en gang skrevet en historisk roman. Denne gangen i en apotekhistorisk atmosfære. Handlingen i romanen «Eplehagen» (2016) utspiller seg i Christiania og Asker i skjebneåret 1814 og årene etter. Romanen om apotekerdatteren Maren er spekket med historiske fakta, både om landet, kulturen, samfunnet og farmasien.

Apotekerdatter med kunnskapshunger

Historien er engasjerende og boken vanskelig å legge ifra seg. Ikke bare fordi den er ekstra interessant for oss som har et arbeid i farmasiens verden, men også fordi den så godt skildrer enkeltskjebner blant høy og lav. Romanen har ingredienser som maktmisbruk, diskriminering, umoral, hemmelighold, skam, tap og lengsel. Disse ingrediensene gjør sammen med de historiske fakta romanen både spennende og lærerik å lese.

Romanen «Eplehagen» har, på samme måte som Storbergs debutroman «Brevet fra Betsy» (2011), fått kritikerros fra flere hold, ikke minst på grunn av forfatterens innsikt om perioden hun skildrer. Hovedpersonen, Maren, utvikler en genuin interesse for farens apotekdrift i Christiania. Hun opparbeider seg stor kunnskap om apotekets urtehage og blir gradvis sin fars assistent på laboratoriet. Hun følger også med på hvilke plager folk oppsøker apoteket for, og hvilken behandling hennes far foreslår for kundene.

På denne tiden det var høyst uvanlig at en kvinne fikk mulighet til å lære et akademisk fag. Det gikk slett ikke upåaktet hen blant byens sosietet at hun hadde slike interesser og prioriteringer. For Maren ble skjebneåret 1814 svært dramatisk, og hennes uro og lengsel etter forandring førte henne etter hvert til Asker prestegård som guvernante. Der ble raskt hennes store kunnskap om botanikk oppdaget, og hun fikk gradvis mulighet til å bidra i prestens prestisjeprojekt med å anlegge en eplehage.

Farmasøytisk tidskoloritt

Marianne Storberg er utdannet historiker, og «Eplehagen» er altså hennes andre roman.

– Jeg ville skrive en historie om hvordan livet ofte tar overraskende retninger og leder oss på nye og ukjente veier. Og om hvordan vonde hendelser på forunderlig vis kan føre til vekst og nye muligheter, sier hun.

Til denne romanen ønsket hun at hovedpersonen skulle ha en far som var apoteker.

– Jeg ville gi en mest mulig riktig beskrivelse av fortiden, også hvordan det var å være apoteker eller apotekmedarbeider den gangen. Da blir gjenstander, innredning, medisinske urter og dagligdage småting viktige detaljer som skaper atmosfære og tidskoloritt, sier Storberg.

Dermed fikk både kvikksølsvalve, malurt

Romanen «Eplehagen» er spekket med historiske fakta, både om landet, kulturen, samfunnet og farmasien. Foto: Aschehoug

og opium-tinkturen laudanum sin naturlige plass i romanen.

Farmasøyt som kilde

Det var gjennom Norsk Farmasihistorisk Museum Storberg ble kjent med de tidstypiske medikamentene og hvordan apotekene ble drevet på den tiden.

– Der ble jeg kjent med Henrik Andersgaard, som har vært av uvurderlig betydning som kilde til mine farmasihistoriske skildringer i boken. Han har også kommet med ideer og innspill som har hatt direkte betydning for handlingen, sier forfatteren.

Den tidligere apotekeren Henrik Andersgaard har i årene etter han ble pensjonist blant annet arbeidet for Norsk Farmasihistorisk Museum på Bygdøy i Oslo. Han har hatt en viktig rolle med å sikre at det faglige innholdet i romanen er riktig. I et intervju i Norsk Farmaceutisk Tidsskrift sier han at det som har vært viktig for han, har vært at forfatter Storberg skulle unngå den type feil som for eksempel at folk gikk på apoteket i Asker og kjøpte Paracet i 1814.

– Boken er blitt godt mottatt blant apotekansatte, og jeg håper boken kan være interessant for alle som arbeider innenfor farmasien, sier forfatter Marianne Storberg.

*Forfatter Marianne Storberg håper
«Eplehagen» kan være interessant for alle som
arbeider innenfor farmasien. Foto: Julie Pike*

Anmeldelser av «Eplehagen»

«Helt fra første side er det tydelig at vi har å gjøre med en forfatter som sitter på stor innsikt rundt perioden hun skildrer. (...) det er hele tiden et driv i fortellingen, og Storberg skriver med en varme for perioden og menneskene. Det er underholdende og lærerikt.» Elin Brend Bjørhei, VG

«'Eplehagen' vil fenge alle fans av historiske romaner.» Stine Okkemoie Thorp, KK, Leselyst

«Jeg håper flere koser seg like mye som jeg gjorde med boka. Jeg klarte ikke å legge den fra meg.» Østlandssendingen, NRK P1